

Fagbladet

OFFICEREN

02 / APRIL 2022

– Jeg kunne godt selv se, hvad signalerne var, men jeg troede faktisk ikke på, at det ville gå, som det gjorde.

oberstløjtnant, Kenneth
rådgiver

– Da jeg stod og pakkede mine ting, var jeg meget i tvivl om, hvorvidt jeg skulle tage alting med hjem til Danmark. Hvad nu, hvis vi kom tilbage om 14 dage?

premierløjtnant, Ida
sprogofficer

INDHOLD

NR. 2/2022

Leder

Kort nyt

Krigen i Ukraine:

- En svær mission at forlade
- Undervisning midt i krigen
- Kampbataljon på forhøjet beredskab

Nye leoparder kom endelig på græs

Faglige forklaringer

De andre har bedre forhold end mig

Senegal: Den lange skruetrækker

I audiens hos
forsvarsattachéen – Mali:
Forposten i sahel

Verserende sager

Forsidefoto:
IStock

Bagsidefoto:
Morten Fredslund

PERSONELLET ER ALTAFGØRENDE

Formand
Niels Tønning
niels@hod.dk

SELV OM DEN RUSSISKE INVASION i Ukraine unægteligt er en trist og ulyksalig baggrund, så har den ført til en sikkerhedspolitisk opvågnen på Christiansborg. Manifesteret i det nationale kompromis med en øjeblikkelig saltvandsindsprøjtning på i alt 7 mia. kr. i 2022/23 og et håndslag på at opfylde NATO's målsætning på 2% af BNP. Det gavner ikke noget at prøve at placere et ansvar for den situation, vi eller vores allierede nu står i, men vi kan have en berettiget forventning om, at alle muligheder nu udnyttes for hurtigst muligt at få standset ulykken og genskabe et forsvar, som både vi og vores allierede kan have tillid til.

Ingen må være i tvivl om, at opgaven er kolossal. Vi er langt fra at indfri målsætningerne fra både forrige og indeværende forlig. For ikke at tale om det styrkemål, vi har stillet NATO i udsigt. Vi har hverken det nødvendige materiel eller personel, og hele mind-settet er flyttet fra at skabe militær effekt på kamppladsen til en kamp for outsourcing, facility-management og diversitetsstrategier.

Forsvaret er ikke som nogen anden statslig arbejdsplads, og det er nu på høje tid, at de regnearksfikserede virksomhedsteoretikere viger pladsen for Clausewitz, Mahan, Douhet og Warden. Jeg taler ikke for, at alle i Forsvaret nu skal bære uniform, men det nytter heller ikke noget at fastholde politikken om, at alle stillinger, der ikke direkte kræver militær ansættelse, i udgangspunktet er civile. Det fjerner fokus fra opgaven og mindsker robustheden. Alternativt var der vel heller ikke noget i vejen for at kræve, at alle civil ansatte har modtaget militær uddannelse, der gør dem indsættelsesbare – når deres fredsfunktion i yderste situation bliver overflødig.

Uanset hvad man vil med værnepligt, og hvilke kapaciteter man politisk ender med at ønske sig, så vil den største udfordring formentlig blive, at Forsvaret reelt har mistet evnen til at opskalere.

Det bliver svært nok i sig selv at skaffe materiel. Her taler jeg ikke om eventuelle nye våbensystemer, kampvogne eller flådefartøjer. Mobiliseringsforsvaret er afskaffet, og der er derfor ikke lagre af håndvåben, udrustning eller uniformer til en ny mobiliseringsstyrke. Desuden er der et meget stort vedligeholdelsesmæssigt efterslæb på bygningsmassen, og der er ikke kapacitet til at indkvartere flere værnepligtige – slet ikke når de nødvendigvis skal være værnepligtige i længere tid.

Den største udfordring bliver at skaffe nok officerer og øvrige befalingsmænd. Der er ikke officerer eller øvrige befalingsmænd til den aktuelle struktur, og der skal bruges mange flere for at skalere. Det var ikke uden grund, at Tyskland efter fredsslutningen i Versailles valgte, at den begrænsede hær på 100.000 mand hovedsageligt skulle bestå af netop officerer og øvrige befalingsmænd, for dermed sikre man evnen til hurtigt at kunne skalere styrken ved at indkalde og uddanne menige soldater.

Politisk har man med uddannelsesreformen i Forsvaret reduceret hvervegrundlaget for officerer til et niveau, hvor man end ikke kan rekruttere og

fastholde nok officerer til den nuværende struktur, og med reformens 'just-in-time'-princip har man kastet den dygtige og erfarne soldat af alle grader under bussen. Personellet er ikke kun den vigtigste ressource – det er altafgørende. Hvis den aktuelle negative spiral skal brydes, skal afgangens standses og tilgangen øges. Det kræver akut handling og koster en stor del af de afsatte 7 mia. kr., for lagrene skal fyldes, og de officerer og sergenter, der i næste forlig skal uddanne ekstra værnepligtige og konstabler, skal ansættes nu.

Sidst, men ikke mindst bør man politisk også indstille sig på, at man ikke i folketinget kan afgøre om 2033 er tidligt nok, eller om 2% er nok – det vil kun tiden vise. Med min erfaring fra adskillige forlig kan jeg godt

se, hvorfor nogle mener, at 2033 er det realistiske mål, men jeg tror til gengæld også, at det er et skøn baseret på den aktuelle bemanning i indkøbsfunktionen, leveringsudfordringer og udbudsregler samt mangel på byggematerialer og håndværkere. Men det er der også politiske løsninger på. Det tog trods alt ikke 11 år for USA at gå fra et nær nul ved Pearl Harbour til at være verdens største militærmagt i 1945. Man skal bare oprigtigt ville det.

Forsvaret er ikke som nogen anden statslig arbejdsplads, og det er nu på høje tid, at de regnearksfikserede virksomhedsteoretikere viger pladsen for Clausewitz, Mahan, Douhet og Warden.

SENIORSEMINAR

HOD inviterer sammen med PFA til seniorseminar på Sixtux, Middelfart.
Seminaret er for dig, der forventer at have 2-3 år tilbage på arbejdsmarkedet
– og din eventuelle samlever/ægtefælle.

Seminaret afholdes
mandag d. 30. maj kl. 9.00 til tirsdag d. 31. maj kl. 15.30
på adressen
Sixtus Sinatur Hotel & Konference
Teglgårdsvej 73
5500 Middelfart

FORMÅLET MED SEMINARET ER at klæde dig på til de sidste år på arbejdsmarkedet og på overgangen til pension eller efterløn – eller eventuelt et nyt job. Både faktisk omkring regler og begreber på området og med inspiration, som du kan bruge til at forholde dig til, hvordan tilværelsen skal forme sig i de kommende år.

På seminaret bliver du præsenteret for en række emner, der iflg. PFA's erfaringer er særligt relevante på netop det sted i livet:

- **Pensionsøkonomi:** Hvad skal du leve af, når du går på pension? Hvad skal du være opmærksom på i forhold til planlægningen af din pensionsøkonomi? I hvilken rækkefølge skal du bruge dine penge?
- **Muligheder og udfordringer** i både senkarrieren og den tredje alder – du får en række anbefalinger og gode råd til en overgang i livet, som for mange er en ret stor og vanskelig omvæltning.
- **Jobsøgning:** Hvis du ikke ønsker at sige farvel til arbejdsmarkedet, selvom din ansættelse i Forsvaret ophører, får du her viden om, hvad man lægger vægt på på det civile arbejdsmarked, hvad dine kompetencer hedder på "civilt" sprog, og hvordan dine kompetencer kan bruges både i det private og det offentlige. Endelig får du også tips til udformning af CV og brug af netværk i jobsøgningen.
- **Arv, testamente og begunstiggelse:** Er du opmærksom på, at der ved dødsfald gælder forskellige regler i forhold til hhv. de værdier, du ejer og har – f.eks. hus, bil og værdipapirer – og så pensionsopsparinger, som ved dødsfald fordeles efter andre regler? Og i hvilket omfang kan du selv styre udfaldet?

- **Et mere filosofisk blik på livet,** tiden og eksistensen, hvor du får det lidt mere overordnede perspektiv på det gode liv.

Undervisere og oplægsholdere på seminaret er dels PFA's eksperter vedrørende pensionsøkonomi, arv og testamente samt senkarrieren og overgangen til pension dels konsulent Steen Mikkelsen fra HOD vedrørende tjenestemandspensioner. Herudover vil du møde to eksterne eksperter vedrørende hhv. jobsøgning og livet og eksistensen.

Seminaret bliver tilrettelagt, så der er god mulighed for at stille spørgsmål og kommentere på indlæggene. Der bliver herudover lagt både større og mindre øvelser og opgaver ind i løbet af seminaret, dels fordi det styrker læringen og refleksionen, dels fordi det gør seminaret mere levende og styrker netværksdannelsen.

Der er ikke individuel rådgivning på selve seminaret, men det kan du altid aftale med PFA efterfølgende.

PFA har stor erfaring i at tilrettelægge og gennemføre denne slags arrangementer, som man har afholdt igennem de seneste 15 år. PFA afholder ca. 125 seniorkurser og –seminarer om året.

TILMELDING

Tilmelding foregår på hod.dk, hvor du skal logge dig ind. Deltagelse er gratis. Når du tilmelder dig, kan du også se flere detaljer om blandt andet programmet.

Da der kun er et begrænset antal pladser, foregår tilmeldingen efter først til mølle-princippet.

NÆSTE SEMINAR er 22. - 23. august. Tilmelding åbner midt i juni.

HUSK

HOD er flyttet
Adressen er
Borupvang 2B, 2 tv
2750 Ballerup

OK21- AFTALERNE SKREVET UNDER

Midt i marts blev OK21 aftalerne underskrevet af FPS og HOD.

– Om end selve processen har taget alt for lang tid, så jeg er glad for, at aftalerne nu er skrevet under, så resultaterne kan udmøntes og forhåbentlig skabe glæde hos vores medlemmer, siger formand for HOD, Niels Tønning.

Aftalerne træder i kraft tilbagevirkende fra d. 1. august 2021, så særligt kadetter på diplomuddannelsen og studerende på MMS vil opleve en mærkbar løn- eller tillægsregulering.

LEDIGT LEGAT

"DEN CLASSENSKE LEGATSKOLES Understøttelsesfond" uddeler årligt 2 legatportioner á kr. 15.000 til børn af Forsvarets befalingsmænd af linien samt officerer på det militære lederniveau, til uddannelse ved statens højere læreanstalter eller anden videregående uddannelse. Der tildeles ikke legat til børn af officerer på det militære chefniveau.

Ansørgerne prioriteres i forhold til, om de er optaget på et fremtidigt studieophold i udlandet, har afsluttet en bacheloruddannelse og er værdig trængende.

Ansøgningsskema kan hentes på skolens hjemmeside <https://dcl.aula.dk/> eller ved henvendelse til skolen hos skolesekretær Maria Sandberg på tlf. 3366 2190.

Det udfyldte ansøgningsskema samt bilag sendes senest den 29. april 2022 til Område Amager via Digital Post på [Borger.dk](https://borger.dk) med emnetekst "Legat - att. Svend Alleslev". Link kan findes på skolens hjemmeside.

Legatet kommer normalt til udbetaling i oktober/november måned.

TEL. & FAX 33 12 82 53
POSTGIRO NR.: 102-3071
D. B. 3001.3015-127201
E-MAIL: MWM@MWMORCH.DK

DK - 2000 Frederiksberg
Dronning Olgas Vej 9, st.
CVR. NR.: 89 69 70 18
WWW.ORDENSBAND.DK

KONGELIG HOFLEVERANDØR

M. W. Mørch & Søn's Eff. Ap.S.

LEVERANDØR TIL ORDENSKAPITLET
GRUNDLAGT 1830

DANSKE OG UDENLANDSKE

ORDENSBÅND

MINIATUREORDENER OG MEDALJER

BÅNDSPÆNDER TIL UNIFORMER

Rusland angreb Ukraine torsdag den 24. februar. I ugerne op til forlod udstationerede danskere Ukraine. Samtidig har krigen betydet, at danske styrker for første gang er på forhøjet beredskab som en del af NATO Readiness Initiative (NRI).

EN SVÆR MISSION AT FORLADE

Det var alt andet end nemt for Kenneth Schytte Myrup at forlade venner og kolleger i Ukraine, da de danske udsendte blev kaldt hjem.

TEKST MICHAEL AAGAARD JENSEN

- JEG SYNES, DET ER EN SVÆR SITUATION

lige nu, det må jeg erkende. Når jeg er kommet hjem efter tidligere udsendelser, så har jeg efter en periode trykket på en knap, og så sletter man noget af det, man har haft lagret i hovedet, og siger: nu skal jeg videre. Det er rigtig svært at gøre for øjeblikket.

Sådan beskriver oberstløjtnant(+) Kenneth Schytte Myrup situationen, efter at han i tre år som udstationeret under freds- og stabiliseringsprogrammet i Ukraine den 12. februar i år måtte forlade landet, fordi risikoen for en russisk invasion var stadig stigende.

Rådgiver på højeste niveau

Han kom til Ukraine i januar 2019. I begyndelsen støttede han et advisory board, som er et rådgivende organ, der minder om en bestyrelse. Formålet var at rådgive den ukrainske forsvarsminister og andre ukrainske myndigheder inden for forsvarsområdet i, hvordan de kunne reformere landets sikkerheds- og forsvarssektor. Senere kom han til at arbejde med koordination af direkte og indirekte støtte til reformarbejdet som affilieret til NATO-kontoret i Ukraine.

- I det Ukraine, jeg mødte, var der en bølge af reformvillighed og en idé om, at de reformer, man var i gang med, virkelig var begyndt at give pote. Det måske lidt stive, klassiske østeuropæiske politiske system, som er blevet betydeligt forbedret siden Maidan-revolutionen i 2013/2014, var begyndt at se fordelene ved de her reformer. Så vi trådte ind i den her følelse af, at man gerne ville. Da Zelinskij kom

til, mærkede vi virkelig, at der var en udvikling. Der blev endelig taget livtag med den sidste reminiscens af det gamle regime. Der var en stor nysgerrighed efter, hvordan Ukraine kunne blive en del af NATO og EU, fortæller han.

Han oplevede, at ukrainerne helt oppe på topniveau tog rådgivningen til sig fra dag et.

- 14 dage efter at jeg var landet, sad jeg med i et møde, hvor vi gav signifikant rådgivning om udvikling af det ukrainske forsvar direkte til forsvarsministeren. Og der blev ikke bare lyttet, nej det blev taget ad notam, og der kom opfølgning på det. Det var ekstremt spændende, men også på en eller anden måde skræmmende, siger han.

Jaguarer og heste

På det personlige plan oplevede Kenneth Schytte Myrup, at Kyiv, hvor han boede, var en moderne hovedstad med et rigt mad- og kulturliv og en ungdommelig energi. Men der var også mange kontraster.

- I kernen kunne man mærke, at det var et moderne europæisk samfund. Men jeg glemmer aldrig, første gang jeg kørte ud af byen. Inde midt i Kyiv var der Lamborghini'er og Jaguarer i gaderne, men vi havde ikke forladt bygrænsen, før var der hestetrukne vogne i bybilledet. Det paradoks var vildt fascinerende, fortæller han.

Konfliktens rytme

Den fastlåste konflikt i landets østlige regioner, Donetsk og Luhansk, mærkede han ikke meget til i hverdagen. Den gav dog en form for

rytme i reformationen af den ukrainske hær. Soldaterne roterede til konfliktområderne i øst i et mønster, som mindede meget om den danske indsats i Afghanistan. De var af sted i seks måneder, så kom de tilbage. Soldaterne blev derefter uddannet efter de nye principper fra NATO med en ny tilgang til ledelse, føring og struktur.

- Det var primært sådan, vi mærkede konflikten, for vores primære samarbejdspartnere i den ukrainske generalstab roterede også ud og var væk i seks måneder. Vi mærkede det selvfølgelig også, når der var tab. For det er ikke, fordi en stille krig er uden tab. I perioder var der tab hver dag, og så var der lange perioder, hvor der ikke var, siger Kenneth Schytte Myrup.

Øgede spændinger

Men i 2021 begyndte det at ændre sig. Rusland afholdt de første store militærøvelser på grænsen til Ukraine, og der begyndte at tegne sig et billede af, at der var ved at ske en styrkeopbygning, som ikke var set før.

- Vi mærkede med det samme en anspændthed hos vores ukrainske partnere, men de tog det forbavsende roligt. De sagde: vi har været i krig siden 2014, vi er vant til den her torden fra Kreml. Men vi mærkede på den anden side også, at der var en forøget interesse i reformarbejdet, siger Kenneth Schytte Myrup.

Griner ad det om et par uger

Tropeopbygningen og store øvelser fortsatte langs den russiske grænse, og den 12. februar i år blev de danske soldater i landet så trukket ud. Det følte surrealistisk.

- Jeg snakkede med en af mine ukrainske kolleger, som sagde: Kenneth slap af. Du er tilbage om et par uger, og så drikker vi en øl og griner ad det her. Jeg kunne godt selv se, hvad signalerne var, men jeg troede faktisk heller ikke på, at det ville gå, som det gjorde. Derfor var jeg heller ikke den første, der stod klar i

døren, da vi så blev kaldt hjem, siger Kenneth Schytte Myrup.

Et brud på tilliden

Det var ikke nemt for ham at forlade et land og et arbejde, som var blevet en stor del af hans liv.

- Når man er udsendt som rådgiver, bliver man meget integreret i det land og dets tankegang. Man genererer en masse tillid og tro hos dem, vi arbejder sammen med, om, at vi er der for dem og står last og brast med dem. Når vi forsvinder ud, som vi gjorde, så skal vi gøre det med forsigtighed.

Jeg må erkende, at jeg havde det rigtig dårligt med at tage af sted, siger han og fortsætter:

- Det brud på den her tillid var jeg bekymret over. Nu er vi så stadig i daglig dialog med dem, og jeg kan mærke, at de på ingen måde føler, at vi har forladt den synkende skude.

Hjerteskrærende

Kenneth Schytte Myrup arbejder nu fra Danmark med mange af de samme ting, som han gjorde i de tre år, han var i Ukraine. Tankerne er derfor meget hos de ukrainske venner og kolleger, som går en ukendt skæbne i møde.

- En af mine allerbedste kolleger sidder i den ukrainske generalstab inde i Kyiv. Han plejer at skrive til mig en gang i timen. Hvis jeg ikke lige hører fra ham i flere timer, så ved jeg jo godt, at det er, fordi han er i beskyttelsesrum. Her den anden dag fulgte jeg på afstand et nært vennepar over to dage. De besluttede, at nu kunne de ikke blive længere i Kyiv. Min gode ven kørte sin hustru og to børn til grænsen til Polen, sagde farvel til dem og er nu tilbage i byen. Her arbejder han om dagen, og om natten er han en del af forsvaret af byen. Det er fandeme hjerteskrærende. Det gør ondt. I princippet ved jeg ikke, om den familie nogensinde blive bragt sammen igen. ■

- Vi mærkede med det samme en anspændthed hos vores ukrainske partnere, men de tog det forbavsende roligt. De sagde: vi har været i krig siden 2014, vi er vant til den her torden fra Kreml.

Kenneth Schytte Myrup

UNDERVISNING MIDT I KRIGEN

Krigen er med som en skræmmende baggrund, når sprogofficer Ida modtager undervisning fra et belejret Kyiv.

TEKST MICHAEL AAGAARD JENSEN

MIDT I FEBRUAR 2022 måtte premierløjtnant og sprogofficer Ida pakke sin lejlighed sammen. For lejligheden ligger i Kyiv, og de danske udsendte havde fået at vide, at de på 48 timer skulle forlade Ukraine. Man frygtede, at en russisk invasion var nært forestående.

- Det var meget mærkeligt. Jeg holder enormt meget af Ukraine og var kommet til Kyiv ikke længe forinden med udsigt til at skulle bo og arbejde der i halvandet år. Da jeg stod og pakkede mine ting, var jeg meget i tvivl om, hvor vidt jeg skulle tage alting med. Hvad nu, hvis vi kom tilbage om 14 dage? På det tidspunkt var det stadig meget uklart, hvordan det ville udvikle sig.

For Ida virkede det absurd, at der pludselig var krig i et land, som hun i allerhøjeste grad oplever som europæisk.

- Lad os tage et sted som Kyiv, hvor man kan gå i operaen og i teatret, hvor der er herlige restauranter alle steder, og folk er glade for deres by - en europæisk storby med alt, hvad der hører til. Eller et sted som Odessa, hvor man normalt kan sidde på stranden og drikke drinks og nyde livet. Det er ikke et land, der signalerer åben krig, og derfor er det så svært at forstå, siger hun.

Hårdført folkefærd

Ida har allerede en udsendelse til Ukraine bag sig til den sydlige del af landet i 2021. Her oplevede hun den russiske optrapning på den østlige grænse og på Krim i marts og april samme år, men alligevel føltes det dengang, som om konflikten var på lang afstand. Det ændrede sig, da hun i år for anden gang blev udsendt til Ukraine.

- Nu kom jeg til Kyiv på et tidspunkt, hvor man fra amerikansk side allerede advarede kraftigt om et muligt snarligt angreb. Som andre udlændinge i byen gik jeg nok rundt og søgte efter tegn på, at noget ændrede sig i gadebille-

det, men jeg kunne ikke se nogen forandring. Ukrainerne har hørt krigstrommerne mange gange de seneste otte år og er generelt et ret hårdført folkefærd. Og så har de en særdeles veludviklet galgenhumor. Selv de, der måske frygtede, at der ville ske noget, prøvede at grine lidt ad det, fortæller hun.

Skud i baggrunden

Som en del af sin anden udsendelse er Ida ved at lære ukrainsk, så hun ud over russisk også vil kunne tolke dette fremover. Men selvom perspektiverne for den planlagte lange udstationering nu er meget uklare, så er undervisningen ikke sat på pause. Idas ukrainske underviser, Tatiana, har nemlig insisteret på at fortsætte undervisningen fra et belejret Kyiv.

- Tatiana er et godt eksempel på, hvordan ukrainerne tager det her i stiv arm. Min søde, civile underviser kan midt under undervisningen pludselig finde på at sige: "Så, nu skyder de igen. Men jeg kan høre, at det er vores luftforsvar, det er ikke fjenden". Hun har aldrig i sit liv skænket våbensystemer eller krigsførelse en tanke, og nu kan hun høre, om skud kommer eller går, og hvad de skyder med. Det er for mig et godt billede på, hvordan den almindelige ukrainer pludselig skal forholde sig til krigen. Men Tatiana arbejder ufortrødent videre. Det synes jeg er meget imponerende, fortæller hun.

Som soldat har det været svært for Ida at følge krigen på afstand. Mens ansatte på ambassaden og medarbejdere i nødhjælpsorganisationer blev noget længere i Ukraine, blev de militært ansatte sendt hjem.

- Det virker helt omvendt, for det burde jo være soldaterne, der blev. Vi er der selvfølgelig ikke på sådan et mandat, men det kan stadig føles forkert, og det er rigtig svært bare at se på, siger hun. ■

KAMPBATALJON PÅ FORHØJET BEREDSKAB

TEKST MICHAEL AAGAARD JENSEN

DANSKE STYRKER ER FOR FØRSTE GANG

nogensinde på forhøjet beredskab som led i NATO Readiness Initiative (NRI). NRI er et supplement til NATO's eksisterende beredskabsstyrke, NATO Response Force. Det blev oprettet i 2018 som svar på de sikkerhedspolitiske ændringer, der skete i Europa som følge af Ruslands annektering af Krim-halvøen i 2014. I Slagelse har 1. GHR siden 8. februar været klar til at rykke ud med meget kort varsel, hvis der skulle være brug for det. Officeren har talt med kaptajn Nicolai Grund Secher fra 1. GHR om at være på forhøjet beredskab.

Hvad vil det sige at være på forhøjet beredskab?

- I bund og grund skal vi kunne klargøre de sidste ting og deployere ud af kaserne på det givne beredskab. Så hvis vi får varslat, skal hele kampbataljonen kunne køre ud af kaserne i Slagelse på fem dage og til en udskibningshavn, ombord på skibe og deployere til et nærmere angivet operationsområde. For at det er muligt, så er meget af nøglepersonellet, det vil sige officerer og befalingsmænd, på højt beredskab i weekenden, men ellers er det nu egentlig bare nogenlunde almindelig arbejdsdag for de fleste i hverdagene. Før det her var vi på 30 dages beredskab som en del af NRI, så vi var forberedt på at kunne blive aktiveret efter behov.

Hvordan har I forberedt jer?

- Det har været et meget intenst træningsforløb. Vi har gennemgået det, man normalt gennemgår på et år, på tre uger, så det har været nogle lange dage. Fra den her uge af (uge 10) er hverdagen blevet normaliseret igen. Men op til det har hverdagen bestået i at få de kvalifi-

kationer, man manglede, på plads. Så skulle alle kompagnier fyldes op med personel, så vi var klar. Det var meget, meget hektisk og et stort koordinationsarbejde.

Hvad vil jeres opgaver være, hvis I må rykke ud?

- Som sådan vil det være at præsentere tilstedeværelse og fortsætte vores uddannelse. Det vil være samme mission som NATO's Enhanced Forward Presence. Altså afskrækkelse.

Hvordan er det at være i beredskab over for en mulig krig i Europa?

- Det har været en stor stressfaktor specielt for de yngre soldater, som er i bataljonen, og som ikke har prøvet at være udsendt før. Lige pludselig blev det hele meget virkeligt. Da vi var i 30 dages beredskab, tænkte man, at det formentlig ikke bliver aktuelt, også fordi bataljonen løste mange andre opgaver, men lige pludselig var der krig i Europa. Vi har sørget for, at de har fået undervisning i blandt andet stresshåndtering. De pårørende har også været meget påvirket af det her, for lige pludselig er det deres børn, kæresten, ægtefæller, som måske pludselig skal i krig. Derfor har min chef også skrevet pårørendebreve for at orientere dem så meget, som vi kunne og måtte.

Hvordan er det for dig personligt at stå midt i det her?

- For mig er det lidt ambivalent, for det er en helt forfærdelig situation, men det er også kerneopgaven for Hæren, så det er også spændende, og det giver mening. Det er vores kerneopgave, vi skal udføre. Altså, at vi forbereder et territorialforsvar af Europa. Så det er samtidig en meget meningsfuld opgave. ■

Ring til os på
70 33 25 25

Vælg Tryg og få ekstra **fordele**

HOD har en attraktiv aftale med Tryg om forsikringer til medlemmerne. Aftalen giver dig fordele og services, som er med til at gøre din hverdag tryk.

Vælg os og få blandt andet:

- hurtig hjælp døgnet rundt
- særlig rabat på forsikringer gennem aftalen
- Tryg ID – Døgnåben rådgivning til identitetsmisbrug på nettet
- mulighed for bonus fra Trygs hovedejer, Tryghedsgruppen

Læs mere på **tryg.dk/partner/hod** eller ring til os på 70 33 25 25

Det handler om at være

NYE LEOPARDER KOM ENDELIG PÅ GRÆS

Efter lidt af en ørkenvandring
har **Panserbataljonens to
kampvognseskadroner endelig
skudt skarpt** med de ny-modificerede
Leopard 2 A7-kampvogne.
Til september skal
2. Kampvognseskadron udsendes
til eFP i Estland.

Kaptajn Stefan, chef for 2. Eskadron havde i starten af februar sine tre delinger gennem et taktisk skydeprogram i Oksbøl. Hver deling fik tre dage til at gennemføre et skydeprogram, som forinden var indøvet i skydesimulator.

– Da alle, som arbejder her, heldigvis er virkelig glade for at køre kampvogn, er det uendeligt befriende endelig at komme i gang.

Stefan

VINTERSOLEN STOD HØJT I OKSBØL SKYDETERRÆN, himlen ramte toppen af, hvad man kan nå på himmelblå-skalaen, og soldaterne havde taget de helt store smil på. For efter mange måneders venten kunne kampvognsdelingerne i 2. Eskadron ved Jydske Dragonregiments Panserbataljon gennemføre en taktisk skydeperiode med skarpt i røret i det vestjyske skydeterræn.

– Det er så uendelig meget befriende, at vi nu er i gang med det, vi er her for. Det er svært at være buschauffør uden en bus, det er svært at være pilot uden et fly, og det er uendelig svært at gå til kampvogn, når du ikke har en kampvogn. Og da alle, som arbejder her, heldigvis er virkelig glade for at køre kampvogn, er det uendeligt befriende endelig at komme i gang. Det giver bare noget særligt – noget energi –, når vi kører i kampvognen.

Det fortæller chefen for 2. Eskadron, kaptajn Stefan, som i starten af februar havde alle sine tre delinger gennem et taktisk skydeprogram i Oksbøl. Hver deling fik tre dage til at gennemføre et skydeprogram, som forinden var indøvet i skydesimulator.

– Vi har i en lang periode lavet alt muligt andet, der ikke har så meget med kampvogne at gøre, og det har vi fået det bedste ud af. Men da det nu er flere år siden, at eskadronens delinger har gennemført skydninger som den her, er det selvfølgelig noget, der vækker begejstring og glæde, siger Stefan.

Beslutning taget i 2016

Det 'alt mulig andet', eskadronchefen refererer til, dækker blandt andet over bevogtning af den blå grænse i Frederikshavn i forbindelse med corona, en sikrings-eskorteudsendelse til Kabul, Operation Mink samt indsættelse i Gefion. Den lange stilstand i forhold til skydninger skyldes dog den omfattende opgradering fra Leopard 2 A5 til Leopard 2 A7, hvor kampvognene har været sendt til Tyskland – ofte ad flere omgange.

Vi skal helt tilbage til 2016 for at finde aktstykket, der dan-

ner grundlaget for den omfattende opgradering af Hærens tungeste våben. Projektets pris er i dag på mellem 1,5 og 2,0 mia. kr. og omfatter blandt andet ny 120 mm kanon, nye sigtemidler, digitalisering af de fleste komponenter, ny og forbedret beskyttelse, indbygning af Hærens Taktiske Kommunikationssystem, HTK, og et nyt køre-/kamerateam.

Netop de opgraderede kommunikationssystemer er noget, der bonner højt blandt de omkring 200 ændringer, som modificeringsprogrammet omfatter i alt.

- Kommunikation på tværs af vognene er blevet forbedret markant, og vi har fået nogle kommunikationsmidler, der øger vores SA (Situation Awareness, red.) betragteligt. Hvis man ikke var en rutineret kommandør før, kunne man godt tabe overblikket. Men vognen har så mange hjælpemidler nu, at det er nemt at skabe sig et overblik, hvis man gør brug af det. Den nye kanon, ammunitionstype, pansring – jo, det gør også en forskel, men den største, mener jeg helt klart, er kommunikation på tværs – i hele Forsvaret. Det er blevet meget nemmere at forklare udenforstående, hvad vi gør, og hvad

vi kan, fortæller premierløjtnant Marcel Rosiak, der er delingsfører for 3. kampvognsdeling i 2. Eskadron.

Ni måneders adskillelse

Mens fire af de opgraderede kampvogne buldrende bevæger sig rundt på de marehalmdækkede sandkreter i det barske Oksbølterræn, er vi krøbet i ly for den iskolde vind i en sort VW-minibus. Marcel Rosiaks deling skød skarpt forleden, og i dag er det 1. deling, der skyder.

- Det er klart, at der var noget rust, der skulle bankes af. Da jeg kørte af sted sidste weekend, var det første gang i ni måneder, at min besætning sad sammen som en hel besætning på en kampvogn, fordi vi havde været i øst og i vest, fortæller Marcel Rosiak, inden et skud fra den nærmeste kampvogn får minibussen til at ryste svagt og ligesom suger luften ud af mellemgulvet på Officerens udsendte.

De første modificerede Leopard 2 A7 kom retur fra Tyskland i februar 2020. Men da Danmark er første af-tager af 2 A7, er det også Panserbat-ljonen ved JDR, der som de første mærker de børnesygdomme, som uvægerligt følger med udviklingen på

en så teknisk kompleks platform.

- Vi har haft 2 A7-vogne til at stå ovre i garagen, og vi var selvfølgelig også ovre at sparke vejhjul, som andre sparker dæk, da de første vogne ankom. Vi har også kunnet gå over i garagen og repetere, hvad de forskellige systemer kan, og starte et tårn eller en motor op og repetere forskellige ting. Derimod er det samarbejdet, når flere kampvogne kører sammen, vi har manglet, siger Marcel og tilføjer:

- Men vi har ikke haft mange muligheder for at tage vognene med ud i terræn. Så den erfaring, du får, når du kører, så du selv i mørke kender placeringen af alle dine knapper og kontakter – det, vi kalder muscle memory – samt betydningen af alle vognens lyde og bevægelser, ja det skal vi have ind på rygraden på ny. Men grundlæggende er der dog ikke tale om en enormt stor omvæltning fra før til den nu opgraderede model, og det er ikke på det tekniske, men på det taktiske vi har været grønne på mange punkter. Og det er først under delings- og eskadronmanøvrer – og skydninger som den her –, at vi begynder at tage det nogle niveauer op, da der kører vogne på hver side af

Premierløjtnant Marcel Rosiak er delingsfører for 3. kampvognsdeling i 2. Eskadron.

– Det er klart, at der var noget rust, der skulle bankes af. Da jeg kørte af sted sidste weekend, var det **første gang i ni måneder, at min besætning sad sammen som en hel besætning på en kampvogn, fordi vi havde været i øst og i vest.**

Marcel Rosiak

dig, og den vedvarende radiokommunikation også er en faktor, du konstant skal forholde dig til. Friktion er lig med læring.

Har bestridt alle funktioner

Marcel Rosiak har gennem hele sin militære karriere været tilknyttet Panserbataljonen, og han er uddannet på alle pladser på kampvognen. Han gennemførte delingsførerkursen sidste år, og han forventer, at kampvogne fortsat vil være fundamentet for hans videre karriereforsøg mange år endnu.

– Jeg har altid villet være kampvognsmand. Der er noget helt særligt ved at være det tungeste våben. Det kan godt være, at nogen siger, at de har en større kanon, fordi de er artillerister, eller at vi kan lave Fire and Forget og gemme os i en busk, fordi vi er infanterister – det er fint. Men det kampafgørende, det er kampvognen. Det mest mobile og det mest ødelæggende, det er kampvognen. Der er noget helt særligt ved at holde i en stilling og så ud på 2,5 km kunne se din modstander, uden at han ved, at han bliver kigget på. Og du ved, at du kan lave førstegangstræf på ham, selv om du eller han bevæger sig. Vi

nedkæmper ham, lang tid før han ser eller hører os, fortæller Marcel med overbevisning i stemmen.

Der er officerer på 5 af de 14 kampvogne i eskadronen, og såvel eskadronchefen Stefan som Marcel Rosiak peger på det helt særlige ved, at officerer sidder på så mange pladser under eskadronens operationer.

– Med officersbrillerne på er der nærmest kun to-tre steder, du kan være specialist og indsætte dig selv på kamppladsen. Det er her ved Panserbataljonen eller som JTAC eller AO ved artilleriet. Her er jeg en del af kampkraften – og når og hvis jeg på et tidspunkt bliver næstkommanderende Eskadron, kører jeg stadigvæk kampvogn. Og hvis jeg på et tidspunkt bliver eskadronchef, ja så kører jeg stadigvæk kampvogn. Som chef eller NK forventes du at deltage aktivt i kampen – det er derfor, du har fået en kampvogn. Derfor regner jeg i hvert fald også med at køre kampvogn 6-7 år endnu i en underafdeling, siger Marcel Rosiak.

I Panserbataljonen har det lange fravær af kampvogne krævet træk på en ekstra motivationsreserve for at holde gejsten oppe hos de cirka 200 medarbejdere. Men som bekendt

er intet skidt uden at være godt for noget, og som forholdsvis ny i funktionen som delingsfører ser Marcel Rosiak en række fordele.

- Efter delingsførerkurset blev det en blød periode i eskadronen, hvor der har været god tid til at lære hele delingen og folks ansigter at kende rigtig godt, inden vi kom på kampvognen. Det samme gælder i forhold til kollegerne i eskadronen. Ventetiden har måske ikke været den mest motiverende tid for folk, men jeg har lært dem at kende, og det har givet os en mulighed for internt i delingen at skabe noget kultur. Det giver lidt mindre friktion, når man ved, hvor man skal få ting og oplysninger. Det tror jeg har været sundt - i stedet for at hoppe på kampvognen og køre derudad fra start, hvor det så vil være al friktion, der rammer dig som nyuddannet officer, siger Marcel Rosiak.

Udsendelse i vente

Han har bl.a. brugt sin erfaring fra mange års tjeneste ved kampvognene til at motivere sin enhed i ventetiden, der også er blevet brugt til at gennemføre obligatorisk grøn uddannelse.

- Ved at køre på med den obligato-

riske enkeltmandsuddannelse står vi nu ved en startlinje, hvor fokus udelukkende er kampvogn, kampvogn og kampvogn. Det har været en god motivator. Og så selvfølgelig at der om ikke så længe venter en udsendelse med hele eskadronen. Kampvognsfolk er ikke dem, der bliver udsendt mest, så det har været et let motivationskort at trække, siger delingsføreren.

Udsendelsen er planlagt til september, hvor 2. Kampvognseskadron i et halvt år skal indgå i en britisk kampgruppe som del af NATO's frem-skudte tilstedeværelse i Baltikum og Polen - Enhanced Forward Presence, eFP, i Estland.

- Hele eskadronen og 14 kampvogne sendes ud for at løse en fælles opgave - det er der ikke mange, der kan sige, at de har gjort de seneste 20 år. Så i hvert fald for mig personligt bliver det en speciel oplevelse. Det ser jeg frem til, og det har også fået mange til at holde stand, selvom lysten til at forsøge sig med andre jobmuligheder måske har trængt sig på. For selvfølgelig har vi haft udskiftning på personelsiden. Det er dog meget svært at sige, om det skyldes manglen på kampvogne, CU eller

andre forhold, for uanset hvad vil der jo altid ske udskiftning af personel i løbet af to-tre år, siger Marcel Rosiak og tilføjer:

- Den største udskiftning har været blandt vores førerpersonel, og eksempelvis er de tre kommandører, jeg har i delingen nu, ikke dem, jeg havde for to år siden. Til gengæld har vores konstabler holdt rigtig godt ved. Hvert tabt årsværk er selvfølgelig isoleret set et tab, men jeg synes, vi er kommet OK igennem det. Jeg vælger også at kalde det for investeringer, når folk søger væk. Vi har hjulpet dem videre i virksomheden Forsvaret, og måske kommer de retur til os en dag. Det gælder jo også, hvis de forlader os til fordel for en civil stilling. Vi skylder folk at hjælpe dem godt på vej.

Mens 1. delings fire Leopard 2 A7-kampvogne stadig navigerer rundt og afgiver skud fra de naturlige kampstillinger få meter fra VW-bussen, er det blevet tid til et sidste spørgsmål til Marcel Rosiak:

Føler du, at Leopard 2 A7 er toppen af poppen?

- 100 procent. Jeg lærer noget hver dag, jeg skyder med den nye version. →

– Nu begynder det at lugte af, at vi bliver en operativ panserbataljon igen, siger oberstløjtnant Kristian Kold

Så sent som forleden overraskede den med ting, som vi ikke var bekendt med, at den kunne. Jeg tror, det overrasker mange, at vi kan bruge de nye systemer til en række alternative ting, hvis blot man tænker en lille smule ud af boksen. Den har så mange hjælpemidler, at hvis du blot kan rumme en brøkdel af det, den kan, ja så kan du virkelig kæmpe en god kamp. Jeg synes, man skal være super tilfreds med den pakke, man har fået, og jeg er faktisk overrasket over, hvor god den er.

3. Eskadron sat på pause

Delingsskydningen i Oksbøl danner startskuddet til en række aktiviteter, som skal ruste 2. Eskadron til EFP-udsendelsen. Blandt andet længere skydeperioder og øvelser i både Tyskland og Polen samt selvfølgelig også i Danmark, hvor enhedens første eskadronskydning med de nye kampvogne finder sted i april.

Til stede ved skydningen i februar var også Panserbataljonens nytiltrådte chef, oberstløjtnant Kristian Kold.

– Meget tyder på, at det her nok skal blive rigtig godt, og jeg har også en fornemmelse af, at alle tror på det

nu. Der har været børnesygdomme, som vi løbende samarbejder med FMI om at få løst hurtigt og smertefrit. Men vi skal blot huske, at vi ligger helt ude i spidsen – vi er de første i verden, der aftager det her helt nye produkt. Så der vil være børnesygdomme. Men jeg synes, personalet har udvist god tålmodighed, for de elsker deres job og tænker, at det nok skal blive godt, siger Kristian Kold.

Han tiltrådte chefposten den 1. oktober sidste år. Kort efter modtog han en nedslående besked om, at etablering af den 3. kampvognseskadron, som Panserbataljonen var stillet i udsigt i indeværende forligsperiode, af økonomiske årsager blev sat på pause sammen med fire andre initiativer.

– Jeg var helt ny, da meldingen kom, og det var jo en ledelsesopgave, som var til at tage og føle på. Der skulle tænkes nogle tanker, og der skulle kommunikeres, og vi skulle have fat om det personel, der allerede var udpeget og placeret i eskadronen, og som nu pludselig følte tømmerflåden brænde under sig, siger Kristian Kold.

Han forklarer, at personalet i den pauseramte 3. Eskadron blev pla-

ceret i vakante stillinger i de øvrige eskadroner eller i staben.

– Heldigvis lød beskeden på et års pause og altså ikke en aflysning, og set helt udefra kører det nu for os efter en periode, hvor mange har set Panserbataljonen som en enhed under afvikling, siger Kristian Kold.

Panserbataljonen blev ved forrige forlig en såkaldt kapacitetsbataljon og mistede i samme ombæring sit infanterikompagni og sin stabeseskadron. Konkret betyder det bl.a., at bataljonen ikke vil kunne udsendes og gennemføre operationer som en samlet, selvstændig enhed.

– Men nu begynder det at lugte af, at vi bliver en operativ panserbataljon igen. Vi får – omend med forsinkelse – en 3. kampvognseskadron, der giver volumen og gør os mere fleksible. Samtidig får vi frem til ultimo 2023 alle vores 44 opgraderede stykker legetøj - 2 A7 - tilbage. Så vi befinder os på en opadgående kurve, og alt andet lige vil det også være med til at trække folk til - frem for at sende et signal om, at vi var i gang med at nedskalere, siger Kristian Kold. ■

Hvad har HOD med dit valg af bank at gøre?

Lån & Spar er ejet af bl.a. HOD. Det betyder jo ikke, at du absolut skal vælge os. Bare at det er en god ide lige at tjekke de fordele, du får som medejer.

3% i rente* på din lønkonto

Ud over de økonomiske fordele er vi en bank som alle andre. Du kan bruge os til det hele – fra lønkonto til investering. Alt fra opsparing til realkredit og rådgivning om boligkøb.

Vores rødder er i faglige fællesskaber

At tage ansvar for hinanden ligger i vores DNA. Lån & Spar tager klima, bæredygtighed og etik alvorligt. Godt hjulpet på vej af en engageret bestyrelse, som også ønsker at give medlemmer af HOD særligt favorable vilkår.

Giver det mening?

Ring 3378 1999 – eller gå på lsb.dk/hod og book et møde.

* 3% i rente på op til 50.000 kr. kræver medlemskab af Pharmadanmark og afsluttet uddannelse. Indestående over 50.000 kr. forrentes med 0%. Du skal betale negative renter, hvis dit samlede indlån overstiger 100.000 kr. Du skal samle hele din privatøkonomi hos Lån & Spar (LSBprivat er en del af en samlet pakke af produkter og services, som din økonomi kredittvurderes ud fra). Rentesatserne er variable og gælder pr. 9. maj 2019. Du behøver ikke flytte dine realkreditlån. Men evt. ændringer og nye realkreditlån skal gå gennem Lån & Spar og Totalkredit – se alle vilkår på lsb.dk/medlemsvilkar.

Lån & Spar

HAR DU SPØRGSMÅL

så kontakt

Steen Mikkelsen på

steen@hod.dk

eller

Søren Wad Clausen på

clausen@hod.dk

KAN JEG "GÅ TIDLIGERE"?

HOD FÅR JÆVNLIGT SPØRGSMÅL OM, hvorvidt man kan "gå på pension" tidligere end den pligtige afgangsalder? Især fra de grupper af ansatte, der er berørt af de løbende justeringer af pensionsalderen hvert femte år.

Inden vi svarer på det spørgsmål, er det nødvendigt lige at skitsere, at pensionen består af to elementer – dels tjenestemandspensionen og dels *under folkepensionsaldertillæg*. Sidstnævnte afløses af folkepensionens grundbeløb, når man når til folkepensionsalderen.

Og svaret er, ja, det kan man godt. Der er én betingelse og fire konsekvenser ved en tidligere pensionering.

Hvis man er ansat som tjenestemand før 1. januar 2007, kan man begære sig afskediget som 60-årig. **Men** det vil betyde, at tjenestemandspensionen varigt nedsættes med en procentsats (6% - 1%) afhængig af, hvor lang tid efter det fyldte 60. år, man ønsker at blive pensioneret. Yderligere vil der være **dels** den konsekvens, at det er det aktuelle antal pensionsår på tidspunktet for afgang, der ligger til grund for pensionen (ikke mulighed for tillægelse af pensionsår) og **dels** den konsekvens, at man mister muligheden for at opnå *engangsbeløb til tjenestemænd efter optjening af 37 års pensionsalder*. **Dertil** kommer en halvering af det såkaldte *under folkepensionsaldertillæg*, hvis man går på pension 0 - 2 år efter det fyldte 60. år.

AFVARSLING AF FERIE OG ERSTATNING FOR FERIE:

På baggrund af en del spørgsmål om afvarsling af ferie og den efterfølgende mulighed for erstatning ridser vi lige de normale regler op her.

NORMALE VARSLINGSREGLER FOR FERIE ER:

Du skal minimum 3 måneder før have besked om fastlæggelse af din hovedferie, altså de normale 3 ugers sammenhængende sommerferie. Disse uger bør ligge i hovedferieperioden (1. maj - 30. september). Du kan dog aftale at holde kortere sommerferie samt at holde den uden for hovedferieperioden.

Du skal som minimum 1 måned før have besked om fastlæggelse af din restferie, det vil sige anvendelsen af de sidste 2 uger om året.

Ved afvarsling er det de samme regler, som er gældende.

Hvis din hovedferie afvarsles, så skal det ske senest 3 måneder før den planlagte hovedferie; for de øvrige ferieuger er der krav om 1 måned før.

I alle tilfælde får du ferien på et andet tidspunkt.

Afvarsles der med kortere tid end kravet, men stadig inden ferien er påbegyndt, så tilskrives der 1,8 time pr. dag, som rykkes.

Afvarsles en ferie, når ferien er påbegyndt, så tilskrives der 3,6 time pr. dag, som rykkes. Timerne, som tildeles på grund af afvarslingen, tilskrives som arbejdstid.

Tab som følge af aflysning af rejse eller andre økonomiske forhold vedrørende en afvarsling af ferie søges honoreret ved Forsvarets foranstaltning. Her skal man skrive til FPS-KTP-FAEK@mil.dk.

DE ANDRE HAR BEDRE FORHOLD END MIG

I OFFICEREN 1/2022
skrev vi om
løn og pension for
de to ansættelses-
former.

TEKST STEEN GØTSCHÉ

I *Officeren 1/2022* så vi på forskellen mellem overenskomstansatte og tjenestemænd i forhold til den faste løn.

Denne gang behandler vi de arbejdstidsregler og de ydelser, som er gældende for officerer - splittet op i forhold til de to ansættelsesformer.

ARBEJDTIDSREGLER:

Alle ansatte officerer i Forsvaret er ansat med en gennemsnitlig arbejdstid på 37 timer om ugen. Dette gælder fra yngste løjtnant til de højeste officersgrader - der er bare forskel på, om man kan få honorering for merarbejde. Medarbejdere ansat på plustid eller deltid har aftalt en anden ugentlig arbejdstid med deres chef, og denne individuelle arbejdstid danner grundlag for deres arbejdstidsydelser.

AFVIKLING AF MERARBEJDE:

Tjenestemandsansatte officerer i graderne til og med major (M331) samt overenskomstansatte officerer i graderne til og med kaptajn (M321) kan honoreres for merarbejde. Dette sker efter udløb af normperioden, som for officerer er aftalt til et år (januar til december). Efter normperiodens udløb har man 1. kvartal i det nye år til at afvikle timerne i forholdet 1:1, herefter (pr. 1. april) vil overskydende timer skulle udbetales i forholdet 1:1,5.

Ønsker man at afvikle timerne efter 1. kvartal i det nye år, sker det i forholdene:

Tjenestemandsansatte i forholdet 1:1 og overenskomstansatte i forholdet 1:1,5.

Dette kræver dog en aftale mellem medarbejder og arbejdsgiver.

Bemærk: For tjenestemandsansatte fra major/M332 og opefter samt overenskomstansatte fra major/LG5 kan man ikke få honorering for merarbejde, men timerne skal løbende afvikles inden for normperioden. Sker dette ikke, kan timerne indgå i forhandlingen af engangsvederlag.

ARBEJDSMILJØREGLER I RELATION TIL ARBEJDTID:

Alle ansatte skal efterleve arbejdsmiljøloven. I forhold til arbejdstid er det specielt følgende arbejdsmiljøforhold, som gør sig gældende:

Artiklen indeholder en del satser og aftaler, som hele tiden er under udvikling.

Satserne, som er anvendt, er de seneste fra HOD's hjemmeside, og de ændres løbende.

Aftaler om honorering, både i form af økonomi og timetilskrivning, kan ændres enten ved overenskomstforhandlingerne eller ved senere forhandlinger imellem overenskomtparterne. Typisk sker det, hvis grundlaget for en aftale ændrer sig betydeligt.

Det er derfor altid en god idé at kontrollere vores hjemmeside under NYHEDER og/eller AFTALER.

HVILETIDSREGLERNE:

Den grundlæggende regel er, at der inden for en 24 timers periode skal være 11 timers sammenhængende hvile; dette gælder, både hvis man ser fremad og bagud i tidsregistreringen.

Dispensation fra hviletidsreglerne:

Der er i arbejdstidsreglerne for tjenestemandsansatte åbnet en mulighed for at nedsætte den daglige hvile på følgende måde:

Tjenestemandsansatte:

1 gang om ugen ved lokal aftale på tjenestestedet. Det skal angives formål og begrundelse.

2 ikke sammenhængende dage om ugen ved aftale mellem Forsvarsministeriets Personalestyrelse (FPS) og Hovedorganisationen af officerer i Danmark (HOD).

Overenskomstansatte:

AC-overenskomsten beskriver ikke en forhåndsftale om nedsættelse af hviletiden for overenskomstansatte.

ANTAL FRIDAGE INDEN FOR EN 7 DAGES-PERIODE:

De normale regler foreskriver, at du minimum skal have en fridag inden for en 7 dages-periode.

Det betyder, at du maksimalt kan arbejde 6 dage i træk.

Dispensation for 7 dages-reglen:

Tjenestemandsansatte:

Tjenestemandsansatte har i forbindelse med arbejdstidsaftalen en mulighed for at have op til 10 arbejdsdage mellem 2 fridage.

Overenskomstansatte:

AC-overenskomsten beskriver ikke en forhåndsftale om udskydelse af fridage i forbindelse med 7 dages-reglen.

ØVELSESTILLÆG:

Alle ansatte vil kunne få øvelsestillæg i forbindelse med øvelser, som strækker sig ud over 24 timer. Disse tillæg er væsentligt forskellige for de to ansættelsesformer:

Tjenestemandsansatte:

Tjenestemandsansatte officerer honoreres ens ved anvendelse af øvelsestillæg. Grundlæggende får de et øvelsestillæg med fast sats samt en fridag til gode. *Denne fridag til gode indeholder ikke timer, men er en ret til at afholde en fridag på et andet tidspunkt. Timerne til brug herfor vil blive trukket fra timeopgørelsen* (se satser i skema 1).

Overenskomstansatte:

Overenskomstansatte officerer honoreres i forhold til deres individuelle niveau og løn.

De får en fast gradsafhængig ydelse på mellem 700 og 1100 kr., en erstatningsfri dag pr. hele døgn samt tilskrevet 7,4 timer i tidsregistreringen (se satser i skema 1).

SKEMA 1**Tjenesteform****Overenskomstansatte****Tjenestemandsansatte****Øvelsestillæg**

Arbejdstid 7,4 timer
1 erstatningsfri pr. hele døgn

Fast godtgørelse:
PL: 711,06 kr.
KN/KL: 841,05 kr.
MJ/OK: 1.049,92 kr.
BRS alle: 483,30 kr.

Kontant godtgørelse for erstatningsfri:
7,4 timelønninger, der som minimum udgør:
PL/KPM: 1.340,29 kr.
KN/KL/SKL: 1.568,13 kr.
MJ/OK/SCH:
Bund: 2.012,65 kr.
Top: 2.136,60 kr.

Arbejdstid 7,4 timer
1 "fridag til gode" for weekendvagt*
1 erstatningsfri pr. påbegyndt døgn

Natpenge: 280,54 kr.

Weekendbetaling (eks. søndag):
1.064,40 kr.
Ca. 1 afspadseringstime
(for arbejde mellem kl. 17 og 6)

Kontant godtgørelse for erstatningsfri:
1.448,03 kr.

Eksempel:

Sammenligning for en kaptajn omsat til økonomi.

Hverdag:

Tilskrives: 7,4 timer
Udbetales: 2.409,18 kr.

Søndag:

Tilskrives: 7,4 timer
Udbetales: 2.409,18 kr.

Hverdag:

Tilskrives: 7,4 timer
Udbetales: 1.728,57 kr.

Søndag:

Tilskrives: 7,4 timer
Udbetales: 2.792,97 kr.

[*] Ved afholdelse af en fridag til gode trækkes der 7,4 timer fra timeregnskabet.

SØØVELSESTILLÆG:

Søøvelse honoreres en smule anderledes end almindelig øvelse.

Grundlæggende honoreres begge ansættelsestyper med en søøvelsesdag samt en erstatningsfri pr. weekenddøgn, men der er forskel på, hvad søøvelsesdøgnet honoreres med ved udbetaling. For overenskomstansatte kan søøvelsesdagen omsættes til 7,4 timelønninger, mens der for tjenestemandsansatte er en fast sats.

SKEMA 2

Tjenesteform

Overenskomstansatte

Tjenestemandsansatte

Øvelsestillæg

1 søøvelsesdøgn pr. påbegyndt døgn.
1 erstatningsfri pr. weekenddøgn

Kontant godtgørelse for søøvelsesdøgn:
7,4 timelønninger, der som minimum udgør:
PL/KPM: 1.340,29 kr.
KN/KL/SKL: 1.568,13 kr.
MJ/OK/SCH:
Bund: 2.012,65 kr.
Top: 2.136,60 kr.

Kontant godtgørelse for erstatningsfri: 1.448,03 kr.

1 søøvelsesdøgn pr. påbegyndt døgn.
1 erstatningsfri pr. weekenddøgn

Kontant godtgørelse for søøvelsesdøgn:
1.063,01 kr.

Kontant godtgørelse for erstatningsfri:
1.448,03 kr.

Eksempel:

Sammenligning for en kaptajn omsat til økonomi.

Hverdag:

Tilskrives: 7,4 timer
Udbetales: 1.568,13 kr.

Søndag:

Tilskrives: 7,4 timer
Udbetales: 3.016,16 kr.

Hverdag:

Tilskrives: 7,4 timer
Udbetales: 1.063,01 kr.

Søndag:

Tilskrives: 7,4 timer
Udbetales: 2.511,04 kr.

TILKALDEVAGTTILLÆG:

Tilkaldevagttillæg gives til medarbejdere, hvor man stiller krav om, at pågældende besvarer telefonen umiddelbart og kan møde frem inden for en given tid, normalt 60 minutter. Hver gang man aktiveres via vagtordningen, tilskrives ydermere timer for den præsterede tid. Tilkaldevagttillægget er forskelligt i forhold til ens ansættelsesform:

Tjenestemandsansatte:

Tjenestemandsansatte honoreres med et fast tillæg for hverdage samt det dobbelte for weekenddage, helligdage og øvrige fridage (se satser i skema 3).

Overenskomstansatte:

Overenskomstansatte honoreres med 3,2 timelønninger for en hverdag samt 4,9 timelønninger for weekenddage, helligdage og øvrige fridage (se satser i skema 3).

SKEMA 3

Tjenesteform	Overenskomstansatte	Tjenestemandsansatte
Tilkaldevagt	Ingen arbejdstid Honorering: Hverdag: 3,2 timeløn (beregnet) PL/KPM: 579,58 kr. KN/KL/SKL: 678,11 kr. MJ/OK/SCH bund: 870,34 kr. MJ/OK/SCH top: 923,34 kr. Weekend: 4,9 timeløn (beregnet) PL/KPM: 887,49 kr. KN/KL/SKL: 1.038,36 kr. MJ/OK/SCH bund: 1.332,70 kr. MJ/OK/SCH top: 1.414,78 kr.	Ingen arbejdstid Honorering, Forsvaret: Hverdag: 425,94 kr. Weekend/helligdag: 851,87 kr. Honorering, BRS: Hverdag: 458,70 kr. Weekend/helligdag: 917,39 kr.

Bemærk: Arbejdsmiljøloven skal overholdes.

SÆRLIGT BEREDSKABSTILLÆG:

Forsvaret kan anvende Særligt Beredskabstillæg ved særlige forhold, hvor der kræves en enkeltstående indsats i begrænset omfang. Dette tillæg honoreres ens for begge ansættelsesgrupper, men arbejdsmiljøloven skal overholdes.

Satsen for dette tillæg er på 1.400 kr. (OKT 1997-priser) svarende til 2.024,35 kr. pr. påbegyndt døgn.

Medarbejdere får tilskrevet 7,4 timer i døgnet, men herudover dækker tillægget alt merarbejde i døgnet.

En lignende aftale er også benyttet under COVID-19 i en afgrænset periode.

DØGNAF Tale, EFTER SÆRLIG AFTALE:

HOD har indgået en særlig aftale med Forsvaret om døgn tjeneste. Aftalen tillader tjeneste i 24 timer i træk, såfremt visse forhold vedrørende arbejdsmiljøet vurderes at kunne overholdes. Det er f.eks. muligheden for hvile, samt at der stilles et kvarter til rådighed.

For at kunne anvende denne aftale skal der underskrives et protokollat for den enkelte myndighed, som vil anvende aftalen.

Honoreringen er ens for de to ansættelsestyper. Medarbejdere honoreres med følgende:

- Der medgår 2 x 7,4 timer til arbejdstidsregistreringen – totalt 14,8 timer.
- Der gives en honorering på 9,2 timer – udbetales i forholdet 1:1.
- De 9,2 timer kan afvikles som frihed med en værdi af 7,4 timer.

(Honoreringen er inkl. alt, herunder også natpenge og weekendbetaling – indirekte betyder det, at de overenskomstansatte i dette tilfælde også får disse tillæg).

DØGNAFTE, SAR OG KØBENHAVNS BEREDSKAB (FENNEC):

For de to beredskaber tilskrives der 21 timer i tidsregistreringen pr. døgn. Beredskabet køres normalt over 3-4 dage.

Bemærk: Københavnsberedskabet (FENNEC) bygger på en midlertidig aftale, som fornyes løbende, indtil der er enighed om udformningen af en endelig aftale.

FRIDAGE TIL GODE!:

Så til det lidt besværlige og misforståede område. I tjenestemændenes arbejdstidsaftale fremgår det, at man som minimum skal have 26 fridage i kvartalet.

For at kunne styre det har Forsvaret indført begrebet "fridage til gode". Grundlæggende styres det på følgende måde:

Overenskomstansatte:

Bliver ikke tilskrevet "fridage til gode", idet dette begreb ikke findes i AC-overenskomsten. Overenskomstansatte tilskrives de præsterede timer på dagen.

Tjenestemandsansatte:

Bliver tilskrevet en "fridag til gode" ved arbejde på en fridag; samtidig bliver de tilskrevet de præsterede timer på dagen. Ved afholdelse af "fridag til gode" får man ikke tilskrevet en dagsnorm.

Eksempel: Hvis en tjenestemand arbejder 4 timer på en lørdag, så tilskrives der 4 timers arbejdstid samt en "fridag til gode". Ved afvikling af fridagen, f.eks. om mandagen, vil tjenestemanden blive trukket 7,4 timer. Det betyder reelt, at arbejdet på lørdagen og afholdelsen af "fridagen til gode" om mandagen vil give et negativt resultat, nemlig 4 timer – 7,4 timer = -3,4 timer.

WEIBEL
DOPPLER RADARS

**Time for
safe missions**

XENTA
TAKE BACK TIME

The Optimal Radar Solution for Short Range Air Defense
Introducing the only Short Range Air Defense (SHORAD) radar that detects and classifies low, slow and small flying objects several kilometers away. Giving you time to protect your assets on the ground and secure the safety of your people.

www.weibelradars.com

DEN LANGE SKRUETRÆKKER

I de første måneder af 2021 så et nyt internationalt militærsamarbejde dagens lys i Vestafrika. Oberstløjtnant Henrik Laugesen er Danmarks bidrag til indsatsen, der har hovedsæde i Senegal.

TEKST OG FOTO GERD KIEFFER-DØSSING – DAKAR, SENEGAL

Oberstløjtnant Henrik Laugesen er bosat i en lejlighed i Senegals hovedstad, Dakar.

PARTNERSKAB FOR INDSATSER I VESTAFRIKA (PAOA)

Et internationalt militærsamarbejde mellem 13 nationer, der har til formål at monitorere og koordinere landenes indsatser i Vestafrika.

De 13 medlemslande er: USA, Canada, Frankrig, Storbritannien, Tyskland, Østrig, Portugal, Spanien, Italien, Nederlandene, Belgien, Norge og Danmark.

PAOA begyndte i begyndelsen af 2021 og har hovedsæde i Senegals hovedstad, Dakar.

I LEJLIGHED 411 i et stort lejligheds-kompleks, der ligger trukket tilbage fra metalslangen af dyttende, osende biler og direkte ud til kysten i Dakar, Senegals hovedstad, bor oberstløjtnant Henrik Laugesen. Han tager imod i hjemmet, for på den franske militærbase, hvor han ellers har sin daglige gang, er der adgang forbudt for uvedkommende.

Lejligheden er lille, men moderne i sin indretning med et stort køkkenalrum, der åbner ud til en lille terrasse, hvor han stiller an med kaffe og donuts med hvid og brun glasur. Udsigten fra terrassen viser Atlanterhavets grå flade under den overskyede himmel, hvor bølger slår flækkende smæld, når de rammer klippekysten. – Det kan man godt vænne sig til, siger 58-årige Laugesen.

I godt og vel et år har Dakar været danskerens hjem. I januar var det et år siden, at Danmark underskrev en aftale med 12 andre lande om et fælles militærsamarbejde i Vestafrika; cirka samtidig blev Laugesen ansat, og to måneder senere, i marts 2021, sad han i Dakar.

Overlap og huller

PAOA – Partnerskab for Indsatser i Vestafrika, som missionen hedder, skal monitorere og koordinere de 13 medlemslandes aktiviteter i regionen inden for kapacitetsopbygning, også kaldet security forces assistance (SFA).

Ni ud af ti SFA-aktiviteter i Vest-

afrika sker som følge af bilaterale aftaler, som de 13 medlemslande altså har indgået direkte med modtagerlandet. Det betyder, at de enkelte lande ikke har nogen idé om eller overblik over, hvad der faktisk sker i regionen. Det er her, PAOA kommer ind i billedet.

Hver tredje måned skriver Henrik Laugesen til alle medlemslandene og får opdaterede oversigter over deres aktiviteter retur. Svarene lægger han ind i en database med over 1.000 forskellige aktiviteter, som han derefter kan trække data ud af og analysere.

70 procent af det, de 13 lande laver i regionen, er træning, hvilket dækker alt fra træning i modforanstaltninger mod vejsidebomber og våbentræning til hundetræning. Overblikket gør Henrik Laugesen og hans kolleger i stand til at opdage overlap og mangler på tværs af indsatserne.

– Hvis der i Niger, Benin eller Côte d'Ivoire render franskmænd og belgiere rundt og laver det samme, så prøver vi at dykke ind og se, om de er klar over, at de andre er der, og at der er et overlap, forklarer Henrik Laugesen.

– Alle vil gerne træne hunde, men der er også behov for, at nogle laver noget andet, for der er også andre ting, der mangler. Vi kan jo ikke bestemme, hvad landene laver, men vi hjælper dem med at få et bedre grundlag at træffe deres beslutninger på.

De 13 medlemslande er selvfølgelig-

lig ikke de eneste aktører i regionen, så et fuldt overblik over internationale militæraktiviteter kan PAOA ikke levere. Men et kvalificeret gæt fra Henrik Laugesen lyder, at de 13 PAOA-lande står for op mod 85 procent af alle aktiviteter, der falder inden for SFA-rammen.

– Så når vi skriver noget, er det ret sikkert, at det forholder sig sådan. Vi har rimelig godt styr på det, siger han.

Placering i Dakar er ideel

Siden en gruppe separatister i 2012 forsøgte at skabe et kalifat i den nordlige del af Mali, har landet været præget af udbredt uro og konflikt, der også har spredt sig til nabolandene Burkina Faso og Niger. Konfliktbilledet er ekstremt komplekst, og en række aktører – fra islamistiske grupper med links til al-Qaeda og Islamisk Stat og bevæbnede militser til lokale selvtægtsgupper – hærger de tre lande, der tilsammen kaldes det centrale Sahel. Antallet af angreb og drab på civile er steget år efter år, og over 2,5 millioner mennesker har nu forladt deres hjem på grund af usikkerheden, viser tal fra FN's flygtningeorganisation, UNHCR.

De seneste efterretninger peger på, at uroen nu også er ved at brede sig til omkringliggende lande. Det gør Vestafrika til en region, der blinker stadig mere ildevarslen på mange landes politiske sikkerhedsagenda – herunder Danmarks – blandt andet

HENRIK LAUGESSEN

1991: Uddannet officer

1996: Udsendt til Jugoslavien (IFOR)

2001: Et semesters studier i international politik, Århus Universitet

2004: Stabskursus på Forsvarsakademiet

2005: Udnævnt til major

2005-2009: Underviser i krigshistorie på Hærens Officersskole

2007-2010: Mastergrad i Afrikastudier, Københavns Universitet

2008: Analytiker ved FN-missionen UNMIS i Sudan

2009: Underviser ved Forsvarsakademiets Institut for Strategi

2016: Ph.d. fra Center for Afrikastudier, Københavns Universitet

2016-2017: Udsendt til Sydsudan

2021: Udsendt til Senegal (PAOA)

Henrik Laugesen har også udgivet to bøger: "The new African civil-military relations" (2015) og "The ambiguity of foreign military assistance" (2021)

- Hvis der i Niger, Benin eller Côte d'Ivoire render franskmænd og belgiere rundt og laver det samme, så prøver vi at dykke ind og se, om de er klar over, at de andre er der, og at der er et overlap.

Henrik Laugesen

på grund af den trussel, en ustabil Sahel-region udgør for Europa.

- Danmarks beslutning om at være med i PAOA skyldes primært, at vi skal styrke det strategiske samarbejde med Frankrig og arbejde sammen med vores europæiske allierede om at stoppe flygtningestrømmene – vi skal gøre Nord- og Vestafrika til et mere stabilt område, så vi undgår alt for mange flygtninge, siger Henrik Laugesen om bevæggrundene for sin udsendelse.

Danmark har gennem årene bidraget til de franske militæroperationer i regionen, Serval og Barkhane, og sendte i begyndelsen af januar også styrker til den nye specialoperationsstyrke Task Force Takuba i Mali. Men soldaterne nåede kun at være der en uges tid, før den maliske militærregering bad de danske styrker rejse hjem igen og siden også smed den franske ambassadør på porten. Det fik Frankrig til at trække alle sine tropper ud af landet.

Franskmændene har dog langt fra forladt regionen og forbliver, uden sammenligning, det største udenlandske militær i Vestafrika. Det er da også Frankrig, der har taget teten på PAOA og huser missionen på sin gigantiske militærbase i Dakar. Senegal var hovedsæde for det franske kolonistyre i Vestafrika, og den tidligere kolonimagt er stadig i høj grad til stede i landet, hvilket taler for at placere PAOA i Dakar frem for i Bruxelles eller Paris.

- Vi har den lange skruetrækker her. Militærbasen er Frankrigs største i Vestafrika og hub for de franske

jordbaserede operationer i regionen. 450 ud af 1.000 PAOA-aktiviteter er franske, og det er oplagt for os at være et sted, hvor der foregår en masse lignende ting, siger Henrik Laugesen og læner sig tilbage i de lave havemøblers bløde, lysegule hynder.

Han har hjemmeuniformen på: grå t-shirt med NASA-logo, klipklapper og camouflageshorts. Til hverdag på militærbasen er han i fuld uniform – det er noget af en prøvelse i de sitrende varme sommermåneder, hvor luften er tung af væde og brænder i lungerne. Så er uniformen gennemblødt, og sveden fra ben og bukser gør støvlerne våde flere centimeter ned i skaftet.

Fra øst til vest

Varmen er ikke ny for Henrik Laugesen. I 2017 kom oberstløjtnanten, der også har en ph.d. fra Center for Afrikastudier på Københavns Universitet, hjem fra en udsendelse i Sydsudan, som blot er et af mange afrikanske lande, han har boet og arbejdet i.

Erfaringen fra de mange udsendelser er guld værd for Laugesen under hans ophold i Senegal. Men arbejdet for PAOA markerer også et skift fra Østafrika, hvor han har været mest, til Vestafrika.

- Mine udsendelser i Afrika betyder rigtig meget – og min praktiske erfaring tillægger jeg utrolig stor betydning. Det er helt sikkert, at Østafrika er mit hood og det, jeg ved mest om, men der er masser af ting, jeg kan overføre direkte én til én. Og så er der alligevel en mental og

kulturel forskel, som begynder at slå igennem, når man har været her et stykke tid.

Alt i alt er oberstløjtnanten virkelig glad for at være her, selvom han ærgres sig over, at han ikke taler så godt fransk. Heldigvis arbejder PAOA på både fransk og engelsk, og kollegerne er søde til at hjælpe, så indtil videre har det ikke givet de store problemer.

En ting, der indimellem kan irritere Henrik Laugesen, er trafikken. Dakar er, som mange andre afrikanske metropoler, overbefolket og kan præstere sindssyge trafikpropper, der udløser en tyk bræmme af smog, der ligger som et tæppe over byen. Heldigvis ligger hans lejlighed 15 minutter til fods fra militærbasen, så han slipper for at spilde tid i bilkøerne.

Når han selv skal rundt i byen, sker det oftest på en motorcykel, han har lejet. Så smutter han lige gennem trafikken. Indimellem kører han også på ture i weekenden:

- Så kører jeg gerne sydpå langs kysten, finder et sted at sove og kører dagen efter så langt ind i landet, jeg kan nå, og udforsker Senegal, inden jeg vender om.

To år til

Lige nu består PAOA af cirka 16 personer, men missionen er endnu i udrulningsfasen. Ud over afdelingen for koordinering af SFA, som Hen-

rik Laugesen arbejder i, er det også planen at opbygge en afdeling for efterretninger.

- Efterretninger hernede er super-nemme at få fat i for franskmændene, fordi de er al-le-veg-ne, siger han med tryk på hver stavelse.

- Det er også endnu en grund til, at det ud fra et arbejdsperspektiv giver rigtig god mening at være i Dakar – så er det også et sikkert sted at være, hvor jeg følger mig tryk, også i uniform. Det er et sikkert land og en sikker by – og alting virker her.

En anden planlagt udvidelse af PAOA er, at missionen også skal indsamle de afrikanske landes egne behov: Hvad mener de, der er behov for? Hvilke træninger kunne de tænke sig? Og så se, hvilke udenlandske missioner der har lyst til at lave det – en form for udbud-efterspørgsels-oversigt. Det lyder nemmere, end det er, vurderer den erfarne oberstløjtnant.

- Er det amerikanerne, der spørger, får de ét svar, er det franskmændene, får de et andet. Er det en stor organisation som EU, der er kendt for at have rigtig mange penge med, kommer der et tredje svar. Så det kan godt risikere at blive vanskeligt at skabe sig et overblik, så det bliver nok sådan, at vi må foretage en vurdering.

På den grå betonmur bag ham hænger en skriggrøn haveslange, som Laugesen har anskaffet med

hjælp fra Mustafa, en god lokal ven, så han kan vande de fire store planter, han har købt, og som troner i krukker på terrassens kant, hvor den lille plastikgræsplæne begynder. De vokser godt. Ude i køkkenet tørrer han frø fra tre forskellige slags chiler, som han har planer om at forspire og siden plante ud. "Hvis de kan gro på Stevns, så kan de vel også gro her," som han siger.

Selvom Henrik Laugesens stilling egentlig kun løber til juni, er der mulighed for, at han bliver forlænget, og han kan i så fald se frem til et eller to år mere i Dakar. Så er det planen, at hans kone og sønnen på 12 – han har fire andre børn mellem 15-24 fra et tidligere ægteskab – skal ned til ham.

Det ser han frem til. For på det år, PAOA har været i gang, har alle kollegerne fået deres familier herved, og hvor weekenderne før blev brugt i hinandens selskab og på at få set noget af Senegal, er alle nu sammen med deres familier.

- Hvilket er fuldt forståeligt! Men så sidder græsenkemanden her ... Hverdage er ikke noget problem, for der er masser af arbejde at tage sig til, men weekenderne kan godt være lange. Så jeg vil rigtig gerne have min familie herved, det er der ingen tvivl om. ■

Advokater med lang baggrund i Forsvaret, giver 20% rabat på advokatrådgivning til private

Vi har indgået aftale med HOD om medlemsrabat på advokatrådgivning.

Du kan således med fordel få berigtiget din bolighandel, styr på dine ansættelsesrettigheder, udarbejdet testamente eller ægtepagt, blive rådgivet om papirløst samliv, børn og samvær eller opløsning af parforhold – med andre ord, alt hvad du har brug for som privatperson.

Ring på tlf. 43 43 43 61 og hør om dine muligheder, send os en mail på glostrup@ret-raad.dk eller læs mere på www.ret-raad.dk/glostrup

Claus Rehl, Advokat (H)
PLR

Nicholas Ø. Keller, Advokat (L)
GHR

Ret&Råd
ADVOKATER

Glostrup Ballerup Greve

Ret&Råd Glostrup
Banegårdsvej 1
2600 Glostrup
glostrup@ret-raad.dk

Ret&Råd Greve
Korskildelund 6
2670 Greve
greve@ret-raad.dk

Tlf. (+45) 43 43 43 61
www.ret-raad.dk/glostrup

56-årige oberstløjtnant
Kenneth Albret er
forsvarsattaché og
militærrådgiver i Mali.

En enlig Malisk soldat fra Nationalgarden overvåger området omkring Yanfolilla i Bougoni-provinsen i det Sydlige Mali på grænsen til Guinea.

Serie

I audiens hos forsvarsattachéen

Danmark har forsvarsattachéer placeret rundt om i verden. Udover attachéer er der også en række militær- og forsvarsrådgivere.

I denne artikelserie møder Officeren nogle af de danske forsvarsattachéer, der repræsenterer Danmark. Attachéernes opgave er at være Forsvarsministeriets og Forsvarets forlængede arm i et pågældende land eller pågældende organisation.

Forposten i Sahel

Den 56-årige oberstløjtnant Kenneth Albret, der har tilbragt næsten hele sit officersliv i udlandet, har som dansk forsvarsattaché i Mali til opgave at monitorere og skabe kildenetværk i en situation, der i enhver henseende er flydende.

EFTER TILBAGETRÆKNINGEN AF DET DANSKE BIDRAG

til Task Force Takuba – den fransklede antiterrorisme-styrke i Mali – kan man spørge, hvad opgaven er for en dansk forsvarsattaché i den ustabile vestafrikanske indlandsstat. Det erkender oberstløjtnant Kenneth Goren Albret, der har haft posten siden 2019.

– Men frem til det tidspunkt, hvor akkreditering til Mali ikke længere gør nytte, giver det god mening at forblive her, understreger han i et telefoninterview med Officeren fra sit kontor på den danske ambassade i hovedstaden Bamako.

Der er et tæt dansk-fransk samarbejde imellem forsvarsattachéen og den franske rådgiver, oberstløjtnant D. Poplineau, i kapacitetsopbygningen af Malis Nationalgarde. Her samlet ved et besøg ved kasernen i Yanfolilla i Bougoni-provinsen i det Sydlige Mali.

- Jeg er første kontaktpunkt for Forsvarsministeriet vedrørende situationen i Sahel-regionen. Og vi har stadig en FN-mission, MINUSMA, i landet med bl.a. danske stabsofficerer.

Tilbagetrækningen af de 105 danske soldater skete efter krav fra Malis militærstyre. Den var kun begyndelsen på afviklingen.

- Logistisk set var det et komplekst koncept, der viste de store udfordringer i at deployere til Sahel-regionen. Materiellet blev fragtet til Cotonou i Benin med skib og derefter - under behørig sikring - transporteret til Nordmali i vejtransportkonvojer igennem Benin og Niger, fortæller Kenneth Albret, der fra juli 2021 deltog i forberedelsen.

Lejren er ved at blive afviklet, og materiellet fragtes retur.

- Etableringen og den hurtige aflysning har trukket hårdt på ambassaderne i Bamako og Ouagadougou i Burkina Faso, der ydede støtte i samarbejdet med myndigheder i Mali, Benin og Niger.

Den 900 mand store multinationale fransk-ledede styrke TF Takuba, som et redskab i kampen imod Terrorisme i Sahel afsluttes nu, og overvejelserne til en fortsættelse i Sahel-regionen og den afledte kamp og forebyggelse imod at terrorgrupper opererer i Vestafrikas kyststater, er undervejs.

Dødvande

Dialogen med de maliske myndigheder er begrænset.

- Der er politisk ømfindtlighed og ikke noget ønske om realitetssnak, siger oberstløjtnanten og tilføjer, at det er vigtigt at kende strømningerne i det svært gennemskuelige system.

- Hvordan er f.eks. holdningerne til implementeringen af Algier-fredsftalen for Mali fra 2015? Det er min opgave at monitorere, skabe kildenetværk m.v. for bedre at kunne rapportere om disse forhold. Jeg har plejet mine kontakter fra en tidligere udstationering i Mali 2016-18. De kan heldigvis støtte mig i dette omfangsrige arbejde.

Fra dansk side afstår man fra at stå for træning. Risikoen ved at uddanne lokale styrker og myndigheder består i, at de derefter kan vise sig at samarbejde med f.eks. 'Wagner-gruppen'. Den har i en årrække været et uofficielt redskab for det russiske Putin-styres geostrategiske politik i en række afrikanske stater - og i Ukraine.

- Vi kan få medansvar for mulige menneskerettighedskrænkelser. Dermed ville vi så tvivl om vores fundamentale tilknytning til forfatningsmæssig lov og orden, der er selve begrundelsen for vores støtte til FN-missionen.

Mali har haft en militærregering siden den 18. august 2020, da landsfaderen, nu afdøde Ibrahim Boubacar Keita, blev afsat ved et kup.

Dødvandet i landet skyldes, at en ellers varslet genindførelse i år af civil, demokratisk styre er blevet udskudt på ubestemt tid. Sanktioner fra ECOWAS (Det økonomiske fællesskab af vestafrikanske stater) har forværret de sociale og økonomiske forhold i det ludfattige land.

Taler fransk som indfødt

Kenneth Albret er - ud over at være forsvarsattaché -

- Etableringen og den hurtige aflysning har trukket hårdt på ambassaderne i Bamako og Ouagadougou i Burkina Faso, der ydede støtte i samarbejdet med myndigheder i Mali, Benin og Niger.

Kenneth Albret

militærrådgiver i det danske samtækningsprogram for Sahel-regionen i regi af såvel Forsvarsministeriet som Udenrigsministeriet. G5 Sahel-landene udgøres af Tchad, Niger, Mali, Burkina Faso og Mauretanien, alle tidligere franske kolonier.

Albret er valgt til opgaven på grund af en særlig faglig profil. Han har boet i udlandet det meste af de sidste 34 år; kun i et halvt år i 2005 var han tilmeldt det danske folkeregister. Bortset fra en kort afbrydelse i 2018 har han nu boet i Sahel-regionen i otte år.

Han er vokset op med livsformen. Som barn boede han tre år med sine forældre i Frankrig, hvor han lærte at tale fransk flydende - en nødvendig færdighed i G5 Sahel-landene. Faderen var seniorsergent i Flyvevåbnet og udstationeret ved NATO's HAWK Management Office. Han var en af de første danske teknikere, der arbejdede med luftværnssystemet.

Uddannede FN-observatører

Kenneth Albret arbejdede fra 1988 i syv år i forskellige funktioner i NATO-hovedkvarteret i Bruxelles. I 1999 kom han på sin første internationale mission med spejdereskadronen fra Bornholms Værn, der var udsendt til Albanien under Kosovo-krigen. Derpå fulgte et større antal udsendelser i NATO-, FN- eller EU-regi.

I 2009 tog Albret hul på et nyt kapitel, hvor han - i ramme af Det nordiske Forsvarssamarbejde (NOR-DEFCO) - begyndte at uddanne militærobservatører ved Det finske Forsvars Internationale Center (FINCENT) i Helsingfors. Han har konsekvent udviklet en profil som specialist i militær medvirken i civile operationer - typisk i FN-regi.

- Jeg brænder for det multilaterale. Det er vigtigt, at vi holder fast ved vores positive holdning til FN, selv om der er brug for reformer, siger oberstløjtnanten.

Autokratiske stater

En akademisk uddannelse er med til at klæde ham på til analysearbejdet. Albret færdiggjorde i 2019 en MA på Bradford University i Nordengland, hvori han specialiserede sig i bl.a. de juridiske og kulturelle grundlag for statsdannelserne i Vestafrika.

– Vi har ikke nogen pejling på, hvor Mali er på vej hen. Sikkerhedssituationen er flydende og er en brik i den komplekse geopolitiske situation. Der er en **tættere forbindelse mellem udviklingen i Sahel og Ukraine**, end man umiddelbart kunne tro.

Kenneth Albret

- Der er en kulturel forskel, der skyldes forskellige forløb af afkoloniseringen. Tendensen til autokrati er stærkere i de frankofone lande, forklarer han.

De væsentligste demokratiske fremskridt er sket i tidligere britiske kolonier, markant i f.eks. Ghana og i nogen grad i Nigeria.

- Den folkelige kontrol er stærkere i de anglofone lande. I de fransktalende stater er præsidentembedet meget stærkt, som vi kender det fra Frankrig, mens f.eks. ministerpræsidentembedet ikke tillægges megen vægt.

Alle G5 Sahel-landene er autokratier med en problematisk menneskerettigheds-situation. Mest berøgt er Mauretanien, hvor regulært slaveri forekommer.

- Landet er imidlertid et stille område i forhold til terrorisme, og styret har formået at sikre grænserne bedre end de andre lande, siger Albret.

Mauretanien deltager i G5-Fællesstyrken, der er deployeret inden for 100 kilometer på hver side af de interne grænser mellem landene.

- Styrkens opgave er at hindre ulovlig grænseoverskridelse. Det er meget vigtigt, idet terroristiske organisationer især etablerer sig i grænseområderne.

Utilfredshed med FN-styrkes mandat

Utilfredsheden med den udenlandske intervention skyldtes den opfattelse, at Mali var uden for indflydelse. Militærstyrets folk mener, at landet indgik aftalen om den fransklede 'Operation Serval' i 2013 med armen vredet om på ryggen. Det skete i en situation, hvor Keita-styret var i fare for at blive løbet over ende af den al-Qae-

Kenneth Albret

1983: Værnepligtig ved Danske Livregiment, Vordingborg

1988-95: NATO-hovedkvarteret i Bruxelles

1999-2009: Udsendelser til Albanien, Kosovo, Mellemøsten, Irak, Kashmir, Vestsahara, Georgien og Afghanistan.

2009-2012: Instruktør ved FINCENT, Helsingfors. Medvirkede i opbygningen af den østafrikanske standby-styrke, EASF.

2014-16: HR-officer i EU-støttemission Niger (EUCAP)

2016-18: Chef for den strategiske rådgivningsafdeling ved EU's civile krisestyringsmission i Mali (EUCAP)

2019: Forsvarsattaché/Militærrådgiver i Bamako

2018-19: MA fra University of Bradford med speciale i 'Fred, Konflikt og Udvikling med hovedvægten på Afrika'

da-støttede JNIM-bevægelse. Fremover ønsker man kun bilaterale aftaler, der indebærer indflydelse til Mali.

FN-missionen (MINUSMA) har to hovedformål: 1) At monitorere og støtte overholdelsen af Algier-aftalen fra 2015 og 2) at tilsikre, at befolkningen bliver beskyttet. Malis regering har vedkendt sig dette mandat, men ønsker at missionen også skal udstyres med et 'robust antiterrorisme-mandat'.

En ændring i den retning er imidlertid umulig, for antiterrorisme falder ikke ind under noget kapitel i FN's charter.

- Den eneste mulighed, jeg ser, er, at en koalition af vilige stater - under et behørigt FN Sikkerhedsrådsmandat og med en invitation fra Mali - bliver indsat i lighed med f.eks. FN-styrken mellem Nord- og Sydkorea, pointerer Kenneth Albret.

Bønder over for nomader

Kampene skyldes dels et ønske fra tuaregerne i nord om løsrivelse, dels en konflikt mellem dogon- og bambara-stammerne - begge overvejende landbrugere - og fulanierne, der er kvægdrivende nomader i området fra Senegal til Nigeria.

- Da de er nomader, kan fulaniernes statslige tilhørsforhold til enhver tid problematiseres. De bliver set på som de udefrakommende, bemærker forsvarsattachéen.

- De bliver beskyldt for at støtte JNIM (al-Qaeda), og en del af deres unge mænd synes ganske rigtigt at være modtagelige for radikaliserings.

Bambaraerne udgør den største etniske gruppe i Sydmali og er politisk dominerende.

- De anvender vandressourcerne i deres landbrug og oplever det som et voldsomt indgreb, når nomaderne drager igennem landet med deres dyreflokke, der græsser og drikker undervejs.

I december 2019 blev der under ledelse af daværende præsident Keita indgået et forlig, der havde en national, inddragende dialog som formål.

- Det var et fremskridt, men opfølgningen var begrænset, og indvirkningen af covid-19 gjorde det ikke nemmere at opnå fremskridt.

Resultatet blev en demonstrationsbølge, der førte til militærkuppet.

Hæren mangler folkelig legitimitet

Det stærkeste led i den maliske stat er nationalgarden.

- Den har position som 'statens vagtstyrke' og manifesterer staten ude i regionerne. Nationalgarden har også den største etniske diversitet, forklarer Kenneth Albret.

Hæren har derimod etnisk set en sydlig/central overvægt.

- Befolkningen i store dele af Mali har den holdning, at hæren ikke beskytter dem om natten, og at den, hvis den dukker op, gennemfører en operation og derefter forsvinder igen. En hensigt i forliget i 2019 var at arbejde for større inddragelse af forskellige befolkningsgrupper i hæren for at forbedre dens legitimitet og anseelse, siger Albret.

Han er enig i analyser fra flere tænketanke, der peger på G5 Sahel-landene som hørende til verdens dårligst

fungerende stater, hvor risikoen er stor for, at terrororganisationer rekrutterer og etablerer trænings- og opmarchområder.

- Både al-Qaeda og Islamisk Stat står stærkt. For tiden har al-Qaeda gennem JNIM føringen, fordi al-Qaeda har den største andel af lokale og dermed lokal legitimitet. Islamisk Stat har flere fremmedkrigere i sine rækker.

Det samlede narrativ i Mali er dog, at problemerne begyndte med den islamistiske Boko Haram-bevægelse, der har hjemsted i Nordnigeria, men gradvis er trængt ind i Sahel-landene.

Den russiske indflydelse

Med henblik på tidshorisonten for genindførelsen af frie valg foreligger der intet konkret.

- Vi har ikke nogen pejling på, hvor Mali er på vej hen. Sikkerhedssituationen er flydende og er en brik i den komplekse geopolitiske situation. Der er en tættere forbindelse mellem udviklingen i Sahel og Ukraine, end man umiddelbart kunne tro, konstaterer forsvarsattachéen.

- Den franske beslutning om at føre Task Force Takuba ud af Mali kan både ses som en fransk exit-strategi og en tendens i retning af en nødvendig opprioritering af Østeuropa. Det efterlader spørgsmålet, hvem der skal føre kampen mod terrorisme i Vestafrika videre - og hvilken form den får.

Mali er et sted, hvor russiske og vestlige værdier støder sammen.

- Mange stater her har svært ved at se resultater af de mange års bistandshjælp. Rusland har valgt et godt tidspunkt til at øge sin indflydelse i Mali, i Sahel og i det bredere Vestafrika.

Klar til at fortsætte ude

Mali anses for et højrisikoområde, hvor det ikke er tilladt diplomaterne at have deres familier med. Det har ingen praktisk betydning for Kenneth Albret. Han har to tidligere samleversker og betegner forholdet til dem begge som godt.

Han har to sønner og tre døtre i alderen 20-39 år. De fire er stedbørn, mens den ene søn er hans biologiske barn. Kun én gang har han haft familien med på en udsendelse. Det var i 2000-2002 - til FN's fredsbevarende mission i Mellemøsten (UNTSO).

- Begge sønnerne var med, og vi boede i Jerusalem, hvor min samleverske var administrationschef for EU-delegationen til Gaza og Vestbredden.

Albret bor tæt på ambassaden i Bamako - med en intermistisk moske lige uden for hoveddøren.

- Jeg har en vagt på bopælen døgnet rundt og alarmknapper indenfor. I fritiden spiller jeg bl.a. squash med en kollega og jogger/løber i min bydel. Desuden er jeg medlem af en rideklub, fortæller forsvarsattachéen.

Hans kontrakt udløber i år, men han er klar til fortsat at lade sig udstationere - evt. også efter Forsvarets pensionsalder.

- Så længe Forsvarets behov og min velvillighed fortsætter, så er jeg klar til at vedblive med at tage min tørn for Danmarks anseelse ude. ■

ANVENDELSE AF PILOTUDDANNEDE LØJTNANTER

HOD ER BLEVET KONTAKTET AF FLERE PILOTER, som er ansat som løjtnanter i flyvevåbnet. Henvendelserne drejede sig om både et reelt problem, som måske udgør et aftalebrud, og et potentielt problem, som kan udvikle sig til et aftalebrud i løbet af kort tid.

HOD's protokollat til akademikeroverenskomsten lægger nogle begrænsninger på anvendelsen af pilotuddannede løjtnanter. Det skyldes, at aftaleparterne, HOD og FPS, er enige om, at pilotuddannede løjtnanter skal være færdiguddannede, inden de kan udnævnes til premierløjtnanter og ansættes varigt. Forsvaret har derfor kun 8 år til at uddanne dem, og i uddannelsesperioden op til de 8 år er følgende gældende:

- De må ikke være ansat i længere tid end 8 år som løjtnanter.
- Der skal indgås en uddannelsesaftale dækkende hele uddannelsesperioden, som udviser en samlet plan for uddannelsesforløbet frem til bestået diplomuddannelse.
- I uddannelsesperioden er løjtnanterne ikke omfattet af de gængse regler for funktion i højere stilling, og de må ikke anvendes i stillinger i løngruppe 4 (KN) eller højere.

Den ene gruppe af pilotuddannede

løjtnanter har angiveligt været udsendt i INTOPS flere gange i kaptajnsstillinger. HOD har begæret forhandling hos FPS for at afdække problemets omfang, men i værste fald er der tale om at klokkerent brud på overenskomsten. HOD afventer den redegørelse, som FPS har lovet i sagen.

Vedrørende den anden gruppe af pilotuddannede løjtnanter har HOD hørt fra både enkelte af løjtnanterne og deres lokale ledelse, at nogle af de pågældende vil få svært ved at afslutte diplomuddannelsen, inden ansættelseskontrakten på 8 år udløber. Det skyldes formentlig, at der ikke er blevet ført kontrol med de indgåede uddannelsesaftaler, hvilket HOD i givet fald finder problematisk. FPS og HOD var enige om, at uddannelsesaftalerne skal tilrettelægges således, at uddannelsen kan afsluttes på den normerede tid. Den enkelte pilot kan ikke være tjent med at vente urimeligt længe på sin udnævnelse og varige ansættelse, og Forsvaret kan ikke være tjent med, at piloternes kontrakter udløber, inden de er færdiguddannede.

Søren Wad Clausen

LEVERANDØR TIL DET DANSKE FORSVAR

Mission critical training

... Anytime - Anywhere

Med en stærk produktfamilie er IFAD i stand til at levere komplette simulationsbaserede træningsløsninger til forsvarets uddannelse og forberedelse af internationale missioner.

Med basis i 25 års erfaring og et tæt samarbejde med vore kunder leverer vi optimale løsninger, der opfylder forsvarets krav til kvalitet og budget. Vore løsninger anvendes til taktisk træning, Search&Rescue, FAC/AO træning og træning i radiokommunikation. Alle vore løsninger sikrer interoperabilitet og muliggør distribuerede værnssælles øvelser med både virtuelle og fysiske enheder.

**Naval tactical training - Communications training - Close Air Support & Call for Fire training
Distributed exercises, Simulator-, C2- and Sensor interoperability, Link and gateway systems**

IFAD · Østre Stationsvej 43, 2 · DK-5000 Odense C · T: +45 63 11 02 11 · info@ifad.dk · www.ifad.dk

OFFICEREN

Nr. 2/2022, 31. årgang

ISSN: 2445-5326

Fagbladet Officeren er udgivet af

Hovedorganisationen af
Officerer i Danmark (HOD)

Olof Palmes Gade 10

2100 København Ø.

Tlf. +45 3315 0233

Fax: +45 3314 4626

www.hod.dk

Facebook: Hovedorganisationen af
Officerer i Danmark

Ansvarshavende redaktør:

Oberstløjtnant Niels Tønning

+45 2237 3966

niels@hod.dk

Redaktør:

Pressechef Vickie Lind

+45 5159 0742

vickie@hod.dk

Grafisk design:

Gregorius DesignThinking

Tryk: Jørn Thomsen Elbo A/S

Annoncer:

Ocean Design ApS

Dragstrupvej 12, Dragstrup

3250 Gilleleje

Annoncechef Casper Aistrup

cha@oceanmedia.dk

+45 3154 0300

Annoncepriser:

1/1 side: kr. 9.450

1/2 side: kr. 5.850

1/4 side: kr. 3.500

1/8 side: kr. 2.350

Priserne er inkl. 4 farver.

Redaktionen forbeholder sig ret til
at afvise annoncer, der strider mod
bladets tone og ånd.

Deadline for indlæg og annoncer:

Blad nr. 3/2022: 16. maj

Som udkommer: 15. juni

Blad nr. 4/2022: 8. august

Som udkommer: 7. september

Abonnement: 828,- kr. pr. år.

Redaktion afsluttet den
29. marts 2022.

Kontrolleret oplag: 5.122 i perioden
1. juli 2017 – 30. juni 2018

Fagbladet Officeren er via
trykkeriet Jørn Thomsen Elbo
A/S certificeret efter følgende
internationale standarder:
ISO 14001 miljøcertificering, ISO 9001
kvalitetscertificering, FSC-certificering og
SvaneMærket.
Magasinet er trykt på miljørigtigt papir
med vegetabiliske farver.

12

– Da jeg kørte af sted sidste weekend, var det første gang i ni måneder, at min besætning sad sammen som en hel besætning på en kampvogn, fordi vi havde været i øst og i vest.

Marcel Rosiak,
Premierløjtnant

Læs: Nye leoparder kom endelig på græs